

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum in Christo sint duæ filiationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

D I V I
T H O M A E A Q V I N A T I S
 D O C T O R I S A N G E L I C I .
 Q V A E S T I O N E S
 Q V O D L I B E T A L E S .

Q V A E S T I O I .

A

Q V A E S T I O I I .

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum beatus Benedictus vidit diuinam essentiam .

QV A E S I T V M est de Deo, Ange-
 lo, & homine. De Deo quaesitum
 est & quantum ad diuinam na-
 turam, & quantum ad naturam
 humanam assumptam. Quantum
 ad diuinam naturam quaesitum
 est, Vtrum beatus Benedictus
 in visione, qua vidit totum mun-

dum, diuinam essentiam viderit: & ostendebatur
 q̄ sic. Dicit. n. Greg. 4. dialogorum de hac visione
 loquens. Anima videti Dei angusta fit omnis crea-
 tura: sed videre Deum est videre diuinam essentia.
 ergo beatus Benedictus vidit diuinam essentiam.
 ¶ Præ. Ibidem subdit Greg. q̄ totum mundum vi-
 dit in diuino lumine: sed non est aliud lumen, vel
 claritas Dei: quam ipse Deus, vt idem Grego. dicit,
 & habetur in glos. Exo. 33. super illud, Non videbit
 me homo, & viuet. ergo beatus Benedictus vidit
 Deum per essentiam.

S E D C O N T R A est, quod dicitur Io. 1. Nemo
 Deum vidit vnquam, vbi dicit gl. q̄ nullus in mor-
 tali carne viuens, Dei essentiam videre potest.

R E S P O N. Dicendum, q̄ corpus corruptibile
 aggrauat animam, vt dicitur Sapient. 9. Summa au-
 tem eleuatio mentis humanae est, vt ad diuinam ef-
 sentiam videndam pertingat, vnde impossibile est
 vt mens humana corpori vnita Dei essentiam vi-
 deat, vt Aug. dicit 12. super Gene. ad litera. nisi huic
 vitae mortali funditus homo intereat, vel sic alie-
 netur a sensibus, vt nesciat vtrum sit in corpore, an
 extra corpus, sicut de Paulo legitur 2. ad Corin. 12.
 Beatus autem Benedictus quando illam visionem
 vidit, nec huic vitae funditus mortuus erat, nec a
 corporeis sensibus alienatus: quod pater per hoc,
 q̄ dum adhuc in eadem visione persisteret, alium
 ad idem videndum aduocauit, vt idem Greg. refert:
 vnde manifestum est, q̄ Dei essentiam non vidit.

A D P R I M V M ergo dicendum, q̄ Grego. ex
 quadam proportione argumentari intendit in ver-
 bis illis. Si enim videntes Dei essentiam, in eius cõ-
 paratione totam creaturam reputat paruum quid
 ad videndum, non est mirum si beatus Benedictus
 per lumen diuinum aliud amplius videre potuit,
 quam homines communiter vident.

A D S E C V N D V M dicendum, quod lumē Dei
 quandoque dicitur ipse Deus, quandoque vero aliud
 lumen deriuatum ab ipso, secundum illud Psalmi
 stæ trigesimo sexto. In lumine tuo videbimus lu-
 men: hic autem accipitur pro lumine deriuato a
 Deo.

DE I N D E quærebantur duo circa humanam
 naturam in Christo.

¶ Primo, Vtrum fuerit in Christo vna filiatio, qua
 refertur ad patrem & ad matrem, an duæ.

¶ Secundo, De morte eius, Vtrum in cruce mor-
 tuus fuerit.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo sint due filiationes .

CI R C A primum sic procedebatur. Videtur q̄
 in Christo sint duæ filiationes. Multiplicata. n.
 causa relationum, multiplicantur relationes: gene-
 ratio aut est causa filiationis. cum ergo alia sit gene-
 ratio, qua Christus natus est æternaliter a patre, &
 alia qua natus est temporaliter a matre, erit etiam
 alia filiatio, qua refertur ad patrem, & alia qua refer-
 tur ad matrem.

**¶ Præ. Quod recipit ex tempore aliquid absolutū
 absque sui mutatione, multo magis absque sui mu-
 tatione potest recipere temporaliter aliquam proprie-
 tatē relationis: sed filius Dei ex tempore recepit aliqd
 absolutū absq̄ sui mutatione, q̄ super illud Luc. 1.
 Magnus erit, & filius altissimi uocabitur, dicit Am-
 br. Nō iō erit magnus, q̄ ante partū Virginis ma-
 gnus nō fuerit, sed quia potētia quam Dei filius na-
 turaliter hēt, homo erat ex tempore accepturus, ergo
 multo magis ex tpe potuit accipere filius Dei absq̄
 sui mutatione nouam filiationem, vt sic ei conueni-
 ant duæ filiationes, una æterna, & alia temporalis.**

S E D C O N T R A. A quo aliquid hēt q̄ sit tale,
 ab eius unitate hēt q̄ sit unum tale: sed filiatione
 aliquis hēt q̄ sit filius. ergo una filiatione est unus
 filius: sed Christus est unus filius, & non duo: ergo
 in Ch̄o non sunt duæ filiationes, sed una tantum.

R E S P O N. Dicendū, quod relationes differūt in
 hoc ab omnibus aliis rerū generibus, quia ea quæ
 sunt aliorum generum, ex ipsa rōne sui generis ha-
 bent qd̄ sint res natura, sicut q̄itates ex rōne quā-
 titatis, & qualites ex rōne qualitaris: sed relationes
 non hēt quod sint res natura ex rōne respectus ad
 alterum. Inueniuntur. n. quidā respectus qui non
 sūt reales, sed rōnales tm̄, sicut seibile refert ad sciē-
 tiā, non aliqua reali relatione in seibile existēte, sed
 potius quia sciētia refert ad ipsum. s̄m phil. in 5. me-
 ta. sed relatio hēt quod sit res natura ex sua cā, per
 quam una res naturalē ordinē habet ad alterā, qui
 quidē ordo naturalis & realis est: ipsi ipsa relatio:
 unde dextrū & sinistrū animalī sunt relationes rea-
 les, quia consequitur quasdam naturales uirtutes.
 In colūna autem sunt respectus rationis rātū s̄m
 ordinem animalis ad ipsam. Ex eodem aut hēt ali-
 quid quod sit ens, & quod sit unum, & ideo cōtin-

Quodlib. S. Tho.

A git